

Első maradandó élményem Sümeg volt. Itt láttuk a Kiasfaludyak emlékmúzeumát, a plébániatemplom híres Maulbertsch freskóit. És nem utolsó sorban a várat. Az 1210-ben épült erődítményt a Rákóczi-szabadságharc idején elfoglalták és lerombolták a császári csapatok. Helyreállítása az 1960-as években fejeződött be, és ma már korabeli teljes szépségében emelkedik a község fölött.

Mikor az agyoncsodált sümegi várból lejöttünk, megtekintettük a volt püspöki istállót, amely a XVIII. században épült, a kor építészeti stílusának megfelelően, barokk stílusban. "Barokk istálló", kicsit komikusan hangzik, de az épületet jelző műemlék-táblának igazsága van, mert az épület kívül-belül barokk, még a kerítése is, amely már a várból letakintva magára vonja a figyelmet. Az istálló-épület a mellette elhelyezett lószerszám-muzeummal együtt nemcsak muzeumi látványosság, hanem ősztől tavaszig "üzemel" is. Látogatásunkkor is tele volt szebbnél szebb tenyészménekekkel, az almásszürkétől a nóniuszig.

Zalaszentgróton a műemlék r.k. templomot alkalmi idegenvezetőnk, egy éppen ott tartózkodó idős néni mutatta be. Megható lelkesedéssel és szeretettel vezetett körbe bennünket, felhíva figyelmünket a legapróbb részletekre is. A járási székhely másik nevezetességét, a barokk stílusú volt Batthány kastélyt néztük meg ezután. Ez a műemlék volt számomra az egyetlen nagy csalódás. Az épület és a park igen elhanyagolt és gondozatlan. A kastély belseje, melyet időközben átalakítottak kollégiummá, szürke és sivár. A tantermekben sehol egy kép, sehol egy virág. Ez az épület a szellemileg fogyatékos gyermekek "otthona".

Engem e kirándulásra kiváltképp Zalaegerszeg környékének és az Órségnek ismeretlensége vonzott. Az élmények, asszociációk közül az e tájhoz fűződők ragadtak meg bennem, hatottak az újdonság varázsával. Így a második nap 'gazdag' programja során a kehidai Deák-kuria egyszerű épülete és körülötte a szépséges növényzetű kis park meghittsége keltette fel érdeklődésemet. Valami ősi, nagy csönd, nyugalom áradt az épületből és környékéből.

A Falu-muzeumba belépve szemünkbe ötlött egy emeletes épület, a vízimalom. A skanzen egyetlen nem odatelepített épülete. A malom ugyanis ide épült a Zala folyó partjára. A kis folyó itt forgatta hatalmas kerékét, amely szorgalmasan őrlte a gabonát. Most szinte áll a víz, a keréklapátokat belepte a moha, a garat üresen tátong. A régi hangok már csak a kíváncsi látogató "lelki füleiben" támadnak fel újra.

Pityerszer! Az Órségi szerves települések gyöngyszeme. A nevében van valami becézés, babusgatás. Egyedül itt található kerített ház eredeti formájában. Hasonló építészeti különlegesség az emeletes "kástu". A tornácos székely házakat formázza ez a zsuppal fedett önálló kis házikó, mely elsősorban a kamra szerepét töltötte be. A szerek, dombon álló kis házaikkal csodálatosan belesimulnak a tájba.

Hátfő délután programunk Szombathelyen a Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár megtekintése volt. Előtte egy hangulatos halászcsergőben ebédeltünk. Bent jó meleg volt, finom ételek, kint pedig hideg és eső, nem csoda hát, ha kicsit nehezen indultunk neki a szokásos könyvtárlátogatásnak, huzzuk is az

időt egy darabig. Ezt aztán meg is bántuk, mert a könyvtárban nagyon kedvesen fogadtak bennünket az ottani fiatalok. Papucsban, kényelmesen, frissen főzött kávé mellett hallgattuk előadásukat a könyvtár multjáról és jelenéről. Azután megmutatták az olvasótermeket, a gyermekkönyvtár után a felnőtt részleget, amely szintén szabadpolcos, hatalmas összefüggő terület. Ez, a térelválasztóként használt polcokkal azonban úgy van tagolva, hogy egymástól nagyon jól elkülönített kisebb olvasótermek alakulnak ki. Szerintem ezzel a megoldással ideális munkakörülményeket teremtettek olvasóknak és könyvtárosoknak egyaránt. Az olvasók munkáját sokféle, jól használható katalógus, mikrofilm-leolvasóval felszerelt kis kutatószoba és helytörténeti gyűjtemény segíti. Az egész könyvtárra jellemző a kellemes, otthonos és célszerű modernség (1968-1970 között épült). Azt hiszem, hogy az egész csoportnak végül a zenei részleg nyerte meg legjobban a tetszését. Tizenkét fülhallgatón keresztül egyszerre négy különböző zeneművet lehet hallgatni. A könyvtár lemezzel hangszalagra való átjátszást is vállal. Továbbmenve megnéztük még a tömörraktározású raktárat és a könyvkötészetet. A könyvtárnak kis sokszorosító üzeme és fotolaboratóriuma is van. A hangulat rövid időn belül feloldódott, és igen kellemes, kötetlen beszélgetéssel töltöttük végül el az időt.

Utunkon többször is találkoztunk haranglábakkal (a fiuk kellő jártasságot szereztek a harangok félreverésében), de talán még többször ütköztünk tilalomfákba. A zalaegerszegi turistaházban éppúgy, mint a göcseji skanzenben. Ott például be sem mehettünk a kis házakba, hogy közelebbről láthassuk az érdekes, régi használati tárgyakat.

Az utókor számára megörökítettük első szálláshelyünk (a zalaegerszegi turistaház) házirendjének néhány pontját:

1. A butorokat egyik helyiségből a másikba átvinni szigorúan tilos! (A szoba-berendezés egy darab szekrényből és vaságyakból állott.)
2. A kályhába szemetet és élelmiszereket rakni tilos. (Kályha csak a szobákban volt, ahol "étkezni szigorúan tilos".)
3. Poroltókat csak tűz esetén szabad használni.
4. Az ágyneműt törülközésre használni tilos.

A rosszról semmit vagy keveset: 1. késett a busz, emiatt huzni kellett a programból. 2. Első nap esett az eső. 3. A nap még a fotósok kedvéért sem volt hajlandó kisütni. Lehet, hogy más több rosszra emlékszik, de nekem a megszépítő távolból már csak ez jut eszembe.

Visszatekintve: akkor lett legjobb a hangulat, amikor a társaság kiegészült, a könyvtár legkülönbözőbb részeiről érkezett emberek (pl. raktárosok, akik már a Várban dolgoznak) megismerkedtek. Sokat beszéltek munkájukról, sokszor közös problémákról. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy ezt a kirándulást többszörösen hasznosnak éreztük.

Élményeit lejegyezte: Pekár Zsuzsa, Horváth Tiborné, Jávor Judit, Malek Magda, Pászti Ágnes.

Egybeszerkesztette: Kastaly Beatrix